

HÍRZÁRLAT: 2020. április 8., 12:00 (közép-európai idő szerint)

Az emberi jogok és a közegészség védelme a COVID-19 elleni küzdelem során

A COVID-19 elleni küzdelemre irányuló kormányzati intézkedések mélyreható következményekkel járnak valamennyiünk alapvető jogaira, többek között az élethez és az egészséghez való jogra nézve, amint azt az Alapjogi Ügynökség (FRA) új jelentése feltárta. A vírus terjedésének megállítására irányuló kormányzati intézkedések különösen a már eleve kiszolgáltatott vagy veszélyeztetett személyek – például az idősek, a gyermekek, a fogyatékossgal élők, a romák vagy a menekültek – jogait érintik. Az emberi jogok tiszteletben tartása és a közegészség védelme mindenkinek érdeke – ezeknek egyszerre kell megvalósulniuk.

*„Nyilvánvaló, hogy határozott közegészségügyi válaszlépésekre van szükség az életek védelmére a világjárvány alatt. Egészségünket azonban meg tudjuk őrizni az emberi jogok tiszteletben tartása mellett is. Nem zéró összegű játékról van szó” – mondta **Michael O’Flaherty**, az FRA igazgatója. „Minél jobban tiszteletben tartjuk az emberi jogokat, annál jobbak lesznek közegészségügyi stratégiáink is. Ezeknek a stratégiáknak azt is biztosítaniuk kell, hogy az emberek alapvető jogainak korlátozása csak a szükséges ideig tartson, és hogy megvédjék a már eleve kiszolgáltatott helyzetben lévő személyeket, akik a COVID-19 következtében még nagyobb kockázatoknak lehetnek kitéve.”*

A [„Coronavirus világjárvány az EU-ban: Alapjogi vonatkozások”](#) című FRA jelentés azt vizsgálja, hogy az uniós tagállamok milyen intézkedéseket alkalmaznak a világjárvány kezelésére, így ráirányítja a figyelmet azokra, a jogokat tiszteletben tartó megközelítésekre, amelyekből más tagállamok tanulhatnak.

A kiadvány négy kérdésre összpontosít, kiemelve, hogy körültekintően és rendszeresen értékelni kell annak, az emberek alapvető jogaira gyakorolt hatását, ahogy a kormányok reagálnak a folyamatosan terjedő világjárványra:

- 1. Mindennapi élet:** A kormányzati válaszlépések széles körű hatást gyakoroltak az alapvető jogokra, például a szabad mozgáshoz és gyülekezéshez való jogra, valamint a munkához, az egészséghez és az oktatáshoz kapcsolódó jogokra.
 - **Társadalmi és fizikai távolságtartási intézkedések** — Bár az egyes országok különböző időpontokban és eltérő intenzitással rendelték el ezeket az intézkedéseket, ezek nem vezethetnek társadalmi elszigeteléshez.
- 2. Kiszolgáltatott csoportok:** egyesek kiszolgáltatottabb helyzetben vannak, például az idősek és a gyermekek, az alapteregségben szenvedők, a romák, a menekültek, a hajléktalanok, a fogvatartottak és az intézetben élők.
 - **Nagyobb védelem** – az uniós országoknak meg kell védeniük, de ugyanakkor nem szabad elszigetelniük az intézményi környezetben, például ápolóotthonokban, börtönökben vagy menekültközpontokban élőket. Célzott intézkedéseket kell

kidolgozniuk az egyéb kiszolgáltatott csoportok sajátos szükségleteinek kezelésére, például a családon belüli erőszak áldozatai számára kialakított menedékhelyek, illetve a rendszeres üzenetekkel esetleg nem elérhető személyek által hozzáférhető egészségügyi tájékoztatás biztosításával.

- 3. Rasszizmus:** A COVID-19 világjárvány egyre több rasszista és idegengyűlölő támadást váltott ki, különösen az ázsiai háttérrel rendelkezők ellen.
 - **Jelentéstétel** – Az uniós tagállamoknak szorosan nyomon kell követniük a rasszista és idegengyűlölő incidenseket, és valóban be kell jelenteniük, ki kell vizsgálniuk az ilyen bűncselekményeket, és büntetőeljárás alá kell vonniuk az elkövetőket.
- 4. Félretájékoztatás és adatvédelem:** Szinte minden uniós tagállam szembesül a világjárvánnyal kapcsolatos félretájékoztatás problémájával. Sokan adatgyűjtéssel próbálják megfékezni a vírus terjedését.
 - **Az adatvédelem biztosítása** – Az uniós tagállamoknak ébernek kell maradniuk e téren, és gondoskodniuk kell arról, hogy az egészség védelme során az adatvédelmi garanciákat betartsák.

Ez a kiadvány az első a koronavírus (COVID-19) járványnak a 27 európai uniós tagállamra gyakorolt hatásáról szóló három havi jelentés közül. Megvizsgálja a februárban és márciusban bevezetett kormányzati intézkedéseknek az emberek alapvető jogaira gyakorolt hatását.

További információ az alábbi elérhetőségeken kérhető: media@fra.europa.eu / Tel.: (+43) 1 580 30 642